

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobkyně: **O. M.**, státní příslušnost Arménská republika, t.č. bytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, Havířov-Dolní Suchá, zastoupena Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Slezská 1, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, Praha 7, Nad Štolou 3 k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16.7.2014, č.j. OAM-3/ZA06-ZA08-2013, o udělení mezinárodní ochrany

t a k t o :

- I. Žaloba **se z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).

[2] Žalobkyně v zákonné lhůtě v zastoupení advokátem podala u zdejšího soudu žalobu, ve které vytkla porušení ustanovení správního řádu:

- § 3, neboť žádost nebyla posouzena v souladu se zákonem a nebyl řádně zjištěn aktuální stav věci,
- § 2 odst. 4 a § 3, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem a v rozsahu, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, neboť žalovaný jen formálně prověřil situaci v Arménii a nezadal reálně požadavek o prověření situace, zda

z důvodu náboženského vyznání žalobce hrozí pronásledování, neboť žalobce doložil své konvertování k islámu,

- rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť nemá oporu v důkazech. Tíha důkazního břemene nemůže dopadat pouze na žadatele, neboť tento je omezen k prokazování svých tvrzení a tedy podíl důkazního břemene spadá i na správní orgán, který je dostatečně aparátem vybaven. Žalovaný nedostatečně odůvodnil, proč neuvěřil žalobci, že kvůli islámského náboženského vyznání, mu hrozí újma. Nebyl zjištěn řádný stav věci pro posouzení udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, příp. pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, když znovu zpochybnil údaje o zemi původu z první půle roku 2013, bylo-li rozhodováno v polovině roku 2014,
- stav musí být zjištěn k datu rozhodnutí nikoliv podáním žádosti s upozorněním, že bezpečnostní situace se za více jak rok může razantně změnit, viz dění v Iráku, Sýrii a na Ukrajině,
- nedostatečně správní orgán odůvodnil neudělení humanitárního azylu.

[3] Žalovaný k žalobě uvedl, že při hodnocení věci vycházel především z tvrzení uváděných žalobkyně, z nichž bylo zjištěno, že tvrzeným důvodem žádosti je obava z návratu do vlasti v souvislosti se změnou víry, kterou jmenovaná uskutečnila během svého pobytu v ČR. Současná žádost je již druhou v pořadí, kdy poprvé požádala 15.10.2009 z důvodu, že se ve své vlasti obává zatčení. Rozhodnutí správního orgánu ze dne 19.7.2011 bylo přezkoumáno Krajským soudem v Hradci Králové a stejně tak Nejvyšším správním soudem. Nyní žalobkyně spojuje svou neochotu k návratu do vlasti se změnou svého náboženského vyznání, kdy v ČR přijala islám. Ze zpráv o situaci v Arménii nebylo zjištěno, že by v Arménii byli vyznavači islámu pronásledováni ze strany státních orgánů. Správní orgán navrhl žalobu zamítnout.

[4] Žalovaný napadeným rozhodnutím rozhodl tak, jak uvedeno v odst. [1] tohoto rozsudku. Podstatou odůvodnění bylo, že se jedná o opakovanou žádost, když v minulosti tvrdila, že byla příslušnicí politických stran a pro nevěrohodnost těchto tvrzení nebylo její žádosti vyhověno. T.č. žádá z důvodu konvertování k islámu za pobytu v České republice.

II.

[5] Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně dne 7.1.2013 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany, ve které uvedla, že je rozvedená, v Arménii žije její dcera a sestra, druhá dcera žije v ČR. Dále, že vyznává islám, ve své vlasti byla členkou strany „Orinac Jerkir“, poté strany „AŽK a Bargavač“. Svou vlast opustila 25.12.2008 z politických důvodů, neboť jí bylo vyhrožováno státními orgány a byla donucena, aby na vlastní žádost opustila místo na ministerstvu vnitra. Před půl

rokem se stala v ČR muslimkou a z tohoto důvodu se nemůže do Arménie vrátit. Jiné azylové důvody nemá. Pokud se týká zdravotního stavu, toho času má problémy se žaludkem, necítí se psychicky dobře, občas užívá léky na tlak. Při pohovoru k žádosti dne 14.1.2013 zopakovala, že od listopadu 2011 přijala islám,

a z toho důvodu žádá o mezinárodní ochranu. Arménie je silně křesťanská země, oni netolerují islám a dokonce i její rodinní příslušníci z tohoto důvodu jí vyhrožovali zabitím. Dříve nevyznávala žádné náboženství. Její rozhodnutí o přijetí islámu nepřijala dobře ani dcera žijící v ČR, proto se spolu nestýkají. Součástí spisu jsou i informace o Arménii, a to konkrétně Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2012 vydaná 20.5.2013 MZV USA, ve které mimo jiné uvedeno, že svoboda vyznání je chráněna ústavou, avšak některé zákony a politici svobodu vyznání omezují. Zákonem jsou přiznána privilegia Arménské apoštolské církvi, která nejsou jiným náboženským skupinám dostupná, avšak většina registrovaných náboženských skupin hlásila, že jejich aktivitám nejsou kladeny významné zákonné překážky. Příslušníci menšinových náboženských skupin se setkávali s diskriminací a nesnášenlivostí ze strany společnosti. Podle sčítání lidu v r. 2011 se 90 % občanů hlásí k Arménské apoštolské církvi a mezi ostatní náboženské skupiny, která každá zvlášť představuje méně než 5 % celkového počtu obyvatel, se řadí i sunnitští muslimové a šíitští muslimové, kteří převážně sídlí v Jerevanu. Dále, že trestní zákoník zakazuje podněcování rasové nebo náboženské nenávisti. Ze zprávy „Svoboda ve světě 2013 – Arménie“ vydaná v lednu 2013 Freedom House mimo jiné o obsahu, že svoboda vyznání je celkově respektována, avšak výhradní privilegium má Arménská apoštolská církev a vyznavači menšinových náboženství se někdy setkávají se společenskou diskriminací. Ze zprávy Ministerstva zahraničí USA z 19.4.2013 o dodržování lidských práv za rok 2012, dále Informace MZV ze 17.4.2014 na téma Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí o obsahu, že pozice těchto neúspěšných žadatelů po návratu je stejná jako u všech ostatních migrantů a pokusy o mezinárodní ochranu jsou chápány jako svého druhu žádosti o vízum či pracovní povolení. Úřady, jakož i okolí navrátilců, zpravidla nemají žádné informace, že by byly podány žádosti o azyl. Lidem, kteří se vrátí, nehrozí žádné nebezpečí.

[6] Ze soudního spisu Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 28Az 26/2011 zjištěno, že u označeného soudu napadla žaloba proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 19.7.2011 dne 19.8.2011 a krajský soud dne 20.4.2012 žalobu zamítnul, neboť dospěl k závěru, že v souladu se správním orgánem předestřený příběh žalobkyně s ohledem na rozpory ve zcela zásadních časově – faktických údajích je účelově vymyšlený. Rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové bylo ke kasační stížnosti podané žalobkyní přezkoumáváno Nejvyšším správním soudem, který svým usnesením dne 22.8.2012 č.j. 7Azs 30/2012-32 jej odmítl pro nepřijatelnost.

[7] Jednání soudu se žalobkyně zúčastnila, její právní zástupce předložil soudu potvrzení muslimské obce v Praze ze dne 9.1.2014 o přestoupení žalobkyně na islám, dále potvrzení jazykové školy Al Firdaus v Brně ze dne 20.12.2012 o absolvování lekcí arabštiny a islámu v letech 2011 až 2012, žádanku o provedení předoperačního vyšetření FN v Motole ze dne 6.3.2015 pro III. chirurgickou kliniku

a právní zástupce uvedl, že žalobkyně byla objednána k operaci na 14.4.2015. Zdůraznil, že žalobkyně pochází ze země, která je ve smyslu náboženského vyznání homogenní, ze země, ve které bylo v letech 1915-1916 zmasakrováno muslimy cca 2 milióny Arménů.

III.

[8] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

[9] V ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu jsou stanoveny důvody pro udělení azylu. Podle tohoto ustanovení se azyl udělí, bude-li zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatnění politických práv a svobod, nebo má-li odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

[10] Žalobkyně má zato, že správní orgán nezjistil skutečný stav věci, a to ani způsobem a v rozsahu, o kterém nejsou důvodné pochybnosti, jestliže necílil dotaz ohledně ohrožení žalobkyně v zemi původu z důvodu jejího t.č. náboženského vyznání. Soud nepřisvědčil těmto žalobním bodům. Žalovaný správní orgán pro vyhodnocení společenské situace v Arménii a vnímání a toleranci osob vyznávající islám použil informace o dané zemi z roku 2013 a 2012. Část těchto zpráv je věnována i otázce náboženského vyznání. Z těchto vyplynulo, že zákonem je zakazováno podněcování náboženské nenávisti, a že svoboda vyznání je celkově respektována, i když vyznavači menšinových náboženství se někdy setkávají se společenskou diskriminací. K tomu soud zdůrazňuje, že bohužel i v demokratických zemích je některými jedinci společnosti příslušnost k některým menšinám či příslušníkům některých náboženských skupin, konkrétně také muslimům, ne vždy bez výjimek plně tolerována. Bezesporu je právem každého jedince přijmout víru podle svého přesvědčení, nicméně s ohledem na historické zkušenosti Arměnců v letech 1915 až 1916 s muslimy a současný neuspokojivý celosvětový konflikt náboženství, nelze vyloučit, že muslimové se mohou setkávat ve vyšší míře s nedůvěrou v Arménii, ale i v jiných zemích. Rozhodující k posouzení je však otázka, zda státní orgány té konkrétní země jsou schopny vyznavače jiných náboženství či menšin, tedy i muslimy, ochránit či nikoliv. V Arménii není vyznávání islámu zakázáno, dle informací se k tomuto náboženství hlásí pod 5 % obyvatel, z nichž nejvíce je soustředěno právě v Jerevanu, odkud žalobkyně pochází. Žalobkyně před přijetím islámu byla ateistka, tedy se nemusí obávat soukmenovců z důvodu změny náboženství. Soud se ztotožnil se závěrem správního orgánu, že žalobkyně nesplňuje podmínky ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu a plně odkazuje na podrobné odůvodnění na str. 4 napadeného rozhodnutí, neboť dle rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 2.7.2007 č.j. 4 As 11/2006-86, ze dne 27.7.2007 č.j. 8 Afs 75/2005-130 je možno na odůvodnění napadeného rozhodnutí

odkázat, jestliže je shoda mezi názorem soudu a odůvodněním správního rozhodnutí, a aby se nemuselo podrobně opakovat již jednou vyřčené. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je k této otázce dostatečné a logické. Za pronásledování se pro účely zákona o azylu považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření

působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Dle ve správním spise přiložených informací o zemi původu, nedospěl soud ve shodě se správním orgánem, že žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozí pronásledování v intenzitě právě popsané.

[11] Soud nepřisvědčil žalobkyni ani co do porušení správního procesu s ohledem na tvrzení, že správní orgán byl povinen zadat reálný požadavek o prověření situace za účelem zjištění, zda hrozí či nehrozí žalobkyni právě z důvodu jejího náboženství, pronásledování. Správní orgán měl k této otázce informace o zemi původu a soud postupu správnímu orgánu přisvědčil. Jestliže správní orgán má zprávy o zemi původu, které obsahují i informace ohledně stěžejní otázky v dané věci, je nerozhodné, zda tyto získal ve vztahu k právě posuzovanému případu, či byly vyžádány v jiném správním řízení. Soud nepřisvědčil žalobkyni ani k námitce ohledně aktuálnosti zpráv k datu rozhodnutí. Žalobkyně podala žádost o mezinárodní ochranu v lednu 2013, tedy zprávy o situaci v zemi původu z let 2012 a 2013 jsou zcela časově příléhavé.

[12] Soud neshledal důvodnou ani námitku týkající se splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nespĺňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště (§ 14a odst. 1 zákona o azylu). Za vážnou újmu se považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 zákona o azylu). Žalobkyně nespĺňuje uvedené podmínky, neboť nebylo zjištěno, že v jejím případě jsou důvodné obavy, že pokud by byla vrácena do Arménie, hrozilo by jí skutečné nebezpečí vážné újmy, jak je v tomto odstavci výše uvedeno. Žalobkyně jako důvod nyní v tomto řízení vznáší obavu z návratu do Arménie z důvodu konvertování k islámu. Z materiálů vypovídajících o situaci v Arménii, které jsou součástí správního spisu, jednoznačně vyplývá, že muslimové

nejsou pronásledováni, a pokud jedinci nebo skupiny nejsou tolerováni, nelze toto podřadit pod hrozbu vážné újmy. Stejně tak ani neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti nehrozí žádná nebezpečí ze strany státních orgánů. Stejně tak takové osoby nejsou vystaveny znevýhodňování či

diskriminaci ze strany státních orgánů. V zemi neprobíhá t.č. žádný vnitřní ozbrojený konflikt, který by mohl žalobkyni ohrozit na životě či zdraví.

[13] Důvody udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu jsou velmi individuální, např. by se mohlo jednat o závažnou nemoc, stáří a podobně. Takové důvody u žalobkyně shledány nebyly. Pokud žalobkyně poukazovala na své zdravotní problémy týkající se zažívacího ústrojí, pak se nejedná o takové zdravotní obtíže, které by byly léčitelné jen v České republice. Nicméně, pokud by nastala ve vývoji jejího zdravotního stavu nepředvídaná změna, pak by jistě takovou novou skutečnost byla oprávněna uplatnit v novém řízení. Soud neshledal tedy pochybení správního orgánu ani v otázce posouzení o udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu. Udělení humanitárního azylu je vázáno na důvody zvláštního zřetele hodné pro případ, že nejsou podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 cit. zákona. Je věcí správního uvážení rozhodujícího orgánu. Na udělení této formy mezinárodní ochrany nemá žalobce subjektivní právo. Soud při přezkoumávání takového rozhodnutí nehodnotí výsledek úvahy správního orgánu, nýbrž pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl řádným procesním postupem, tedy z hlediska dodržení práv na spravedlivý proces. Na udělení mezinárodní ochrany z humanitárních důvodů není právní nárok. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

[14] Krajský soud dospěl závěru, že žalovaný provedl v dostačující míře dokazování, za účelem zjištění skutkového stavu si opatřil zprávy svědčící o situaci v Arménii a ve světle zjištěného z těchto zpráv vyhodnotil tvrzení žalobkyně. Obsah správního spisu je podle názoru soudu dostatečným podkladem pro závěr, který činil žalovaný v napadeném rozhodnutí. Rozhodnutí žalovaného je dostatečně a přesvědčivě odůvodněno.

[15] Soud na závěr zdůrazňuje, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako

natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14.9.2005, č.j. 5AZs 125/2005-46).

[16] Po provedeném řízení soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil a podle soudního spisu mu ani žádné náklady řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí l z e podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 13. května 2015

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně